

ALS HET HERT SPREEKT

Aan de muur boven de deur hang ik, Rudy de hertenkop. Er steken zachte ogen in, maar er staat ook een gewei op dat bijvoorbeeld mensenvlees open zou kunnen rijten. Mijn gewei van de weelde. En ja: de muren hebben dus oren.

Met deze hoofdrol in een Vlaamse huiskamer ben ik niet erg opgezet. Een tocht-hond als hoofddrol bij de scheur onder de deur heeft het ietwat beter, want hij behoudt tenminste het overzicht over zijn lijf. Ik niet. De rest van mijn lekker lijf is al jaren geleden verspreid over enkele kerstdiners. Dieren met kerst: kijk uit! Ik ben voor driekwart opgesoupeerd. Een ondernemende chef-kok vermaalde zelfs mijn hoefjes ten behoeve van dure heren die na de maaltijd misschien van bil wensten te gaan met een aanpalende tafeldame. Te wijten aan de wijn kwam het er niettemin nooit van. Anders had ik dat wis en drie gevoeld. Mijn edel herten-vlees gecombineerd met de weldaad van dieprode nectar hadden alle energie uit de genodigden doen vloeien, al zag de beweging er toen omgekeerd uit: ik ontnam ze hun kracht, maar zij aten mij. Mijn ziel echter heeft geen sterveling ooit weten te bemachtigen of te slachten: die blijft hunkeren in het schrijn van mijn opgezette kop, zeg en schrijf maar: hoofd.

Quasi-wezenloos staar ik, Rudy het Ardense hertenhoofd, de Vlaamse meubeltjes tegemoet: ooit Meurop, later Gaverzicht, nu Ikea. De tijd staat niet stil, *n'est-ce-pas*. Mijn gewei nam de kleur aan van de nicotine die bezoekers de lucht in bliezen. Ik leef zo intens met mijn omgeving dat ik me macrobiotieker voel. De huid van mijn kop verkrampst in een eeuwige *still*. Ziehier het hert. Maar mijn ogen blijven zacht en mijn gewei vlijmscherp: erachter en eronder zit mijn ziel.

Eén bepaald jaaruiteinde en -begin werd ik uit mijn donkerbruin gepeins opgeschrikt: het Vlaams moeke des huizes hing verdorie plotseling pinkellichtjes in mijn gewei op. Het batterijtje rustte op het weekste deel van mijn schedel. Wat een vernedering, van 22 december t.e.m. 4 januari! En dat geflikker! Even zelfs voelde ik mijn latent talent voor homofilie opflakkeren, onder herten doodnormaal – een soort van verre herinnering waar mijn lijf geen blijf meer mee wist, eerder een opwelling. In die helverlichte donkere dagen torste mijn hertenkop mijn gewei annex batterij als een encefalogram, ja: doornenkroon. 3 januari gaf het batterijtje de geest; 4 januari werd ik uit mijn lijden verlost. Weer staarde ik quasi-wezenloos het nieuwejaarkezoete in.

Des nachts, wat niemand ziet of weet, geeuw ik de verveling uit mij weg en strek ik mijn gewei breed vertakkend uit. Zo heb ik na maanden oefenen de

afstandsbediening van de tv weten te bereiken. Die blijft soms achter op de sofa. Het allereerste wat mijn dode ogen te zien krijgen, is een kookprogramma. Een kookprogramma, godgenageld. Dat is niet naar mijn zin, ofschoon er met lamsvlees wordt gejongleerd: Pasen nadert ondertussen. *Wir haben es nicht gezapt.* Maar na enkele nachtelijke zapsessies beland ik ten slotte op een Duitse zender waar ik een tijdlang heel kijk dicht trouw aan blijf: men onderneemt ten behoeve van de slapelozen uren lange treinreizen doorheen allerlei landschappen, te aanschouwen via een camera op de snuit van een locomotief. Op een van die nachtelijke trips ontdek ik zelfs eens een echt hert, wegvluchtend naar een bosrand. Maar ook dat word ik beu. Uit nieuwsgierigheid naar mijn huidige biotoop en omgeving vertoef ik al eens vaker op de streekzender. Die straalt 's nachts herhalingen uit van de dagprogramma's, reclameblokken en teletekstinfo. Zo ontdek ik op een nacht in mei dat het huis waar ik hang te koop wordt gesteld. Er wordt een foto bij getoond, en de prijs is 'overeen te komen'. Bij ontstentenis aan mijn hertenhart begint mijn kop heviger te kloppen. Alle Ardennen op een hoopje, wat krijgen we nu??

Kolere maakt zich van mijn kop meester. Ander volk aan huis? Zonder inspraak van mij? Net nu ik me zowat, nou: thuis begin te voelen? Dat wordt verdorie weer wennen. Of, erger nog: de nieuwe bewoners mochten het eens in hun hoofd halen mijn kop eruit te schroeven en... Containerpark? Rommelmarkt? Studentenkot? Ik begin huid en haar te zweten.

Het wordt café De Groene Jager, *of all places*. Nou, via tussenstations natuurlijk. Drie maanden later hang ik gemengde gevoelens te hebben in de rochelende hoestmist van café De Groene Jager. Ik kon het slechter getroffen hebben, maar ook beter. Het uitzicht bijvoorbeeld kan ermee door: ik prijkt nu aan de muur boven de toog en staar aldus in de façades van stamgasten die naar hun drinkplaats zijn afgezakt. In den beginne krijg ik zelf ook wat aandacht: mensenogen. Voer voor vele colloquia, dat wezenloze-wezenlijke gestaar. Nu, het went, het slijt. Aanvankelijk is er ook de onvermijdelijke cafégiller in verband met 'hertzeer', maar ook dat verdwijnt. Al vaker kan ik me concentreren op de kauwgumbak onder mij. Ik van mijn kant zou ook een mop kunnen lanceren, mocht ik een stem hebben en die kunnen verheffen. Ik zou gewagen van twee ongelijke kampen in het café: de aangeschotenen, zij dus, en de geschotene, ik dus. Maar een hertenkop zwijgt tot in der eeuwigheid, in alle talen. Ik hang namelijk af – letterlijk zelfs – van de goodwill van Mireille, cafébazin van De Groene Jager. Dus hou ik mijn waffel maar. Ik stel me doodgewoon tevreden met mijn stretchoefeningen na sluitingstijd, als de dronken zielen zijn verdwenen, en ik verken en proef geweiwijs het bos van glazen met restjes grondsop. Soms rook

ik zelfs een peuk verder op (hier rookt men stiekem, God ziet mij niet) – ah de langzaam omhoog kringelende rook van een Ardens vuurtje in de pure natuur! Met wat doorgedreven oefeningen bereik ik binnenkort opnieuw de tv, hoog in de hoek opgehangen.

De tijd pelt de kalender dag na dag af en ik leer de stamgasten beter kennen. Armoede zit hier naast rijkdom, dank naast stank, maar drinken doet eenieder dapper. Ik bespaar u verder een bloemlezende opsomming van het kruim der drenkgasten alhier: hun tics, hun roepnamen, hun oneliners, hun seksleven, hun pisbeurten, hun lijfgeuren. Een en ander zal u toch vanzelf duidelijk worden. Er komt ook wel eens een hond mee naar binnen, vergezeld van zijn baas. Bah, het woord! ‘Baas’! Ikzelf heb nooit een baas gehad. Vroeger toch niet. Altijd was ik baas in eigen bos. Nou, een hond in huis dus. Mijn bedenking luidt in dat geval onvermijdelijk (maar ik kan niet anders dan die voor mezelf houden): ‘Wie houdt hier wie aan het lijntje?’ Zo’n laag-bij-de-gronds huisdier, ex-kuddedier, strekt zich gewoonlijk als een soort van toechthond uit in de omgeving van de reeds hogervermelde scheur onder de deur, op het vloerkleed bij voorkeur, verlangend om weer naar huis te mogen, zijn gedachten al zo roodgekleurd als de vitrine bij de slager die van Waregem Koerse droomt.

Ik zie zo’n beest dan een dubbelleven leiden tijdens zijn aanwezigheid in café De Groene Jager, zoals iedereen hier. Dat bestaat eruit de minste beweging van zijn baas te observeren én tegelijkertijd mijn hertenkop hongerig gade te slaan. Nou, niet dat er in dat laatste geval nog veel beweging in zit. Maar toch, ik zie zo’n springlevende aartsluie loebas mij met zijn ogen ontkleden en verslinden: mijn huid, mijn haar. Mocht die vleesgeworden blafmachine op een onbewaakt ogenblik alleen zijn in het café, zeker weten dat hij dan met zijn foeilelijke snuit op waggelende o-poten nader tot mij komt, die hoofddrol, uit pure domheid, want wat ben ik meer dan vel over been? Maar dat weet u al. Nee, ik wil geen pint van hem. En ook geen kind. En dat hij me daarna verslindt. (Ja, ik ken het driestapenplan bij de toogmensen). Waar het hert van vol is, loopt de hond van over. Volgt u mij, ja?

A propos, nu we toch de erotische zone naderen: het valt me op dat sommige mensenlijven hevig gebalsemd zijn. Ik bedoel: ze verspreiden hier in De Groene Jager opvallende geuren. Zegge en schrijve: reuken. Het gaat in dat verband heus niet alleen over vrouwen. In de ergste gevallen botsen diverse balsems tegen elkaar op, zodat een soort van stank ontstaat. Om het helemaal fraai te maken, ventileert des zomers de luchtschroef die vreselijke parfums de hele herberg

rond, tot in de vier hoeken. En je weet wat ze zeggen: hoge herten vangen veel wind. En dan maar zeveren over de tijd van de pruiken, poeders, syfilis, open riolen en grootvaders vakbondskrantje in het schijthuis om je gat mee af te veegen! Dat de mensheid maar eens naar zichzelf kijkt. Of aan zichzelf ruikt, verhippeltjes. Sorry voor mijn overdrive, maar waar het hert van vol is, loopt de mond van over. *Déjà-vu? Déjà-lu?* Denkt u nu? Rudy mag dan al geen aars meer hebben, *he is all ears!* Als hertenkop ben ik natuurlijk ook een en al oor. Ik ben de gedroomde af luisterapparatuur. *Dear Mr. Hunter, I know all about you.* Ik weet zelfs meer dan bazin Mireille, want het mens kan niet overal tegelijk zijn aan haar toog.

De Groene Jager barst, zoals elk café, van de publieke geheimen. De *place to be or not to be* voor publieke geheimen is natuurlijk het café, het kwakhuis, het kaffaat, de kroeg, de drenkplaats, de herberg, deze biotoop van roddel en samenzwering. Niet dat ik nu wil beweren dat Mireille een publieke vrouw is. Nee, want dan ben ik een publiek hert. Maar zoals bacteriën en bacillen het best gedijen in koortsige warmte, zo koesteren zich roddels en publieke geheimen het liefst in zweterige huidplooiën van konkelfoetzende toogzweren met gloeipijn op hun tong. Mijn kop eraf, zowaar ik Rudy heet: erger soort en ergerlijker soort dan die der mensen heb ik op dit ondermaanse nimmer meegemaakt. Cafégesprekken zijn ware slachtpartijen, onder soortgenoten, over soortgenoten. Afwezigen hebben geen ongelijk. Nee. Wat niet weet, wat niet deert. De aardbol is wel degelijk een blauwe plek in het heelal.

En nu ga ik even op hertenkamp.
(Rudy neemt een slok uit zijn borrelfles).

Bon, weer tegenwoordig: Rudy. Ik mag dan al zelf niet langer over een compleet megalijf beschikken (onder het motto: *‘It’s all in the mind’*), ik constateer dagelijks de afgang van de voltijdse menselijke gestelde lichamen. ‘Het begint bij de poten’, beweren zij. Ik zie dat anders. Hier wordt in volgorde van anciënniteit geleden aan en geleuterd over primo tanden, secundo de rug, tertio ogen en brillen (ze zien nu beter waar ze vallen) en sporadisch ook wel steunzolen. Dat zijn dus de exemplaren die tijdens hun actieve leven, zoals een Chinees spreekwoord het voorschrijft, een kind kopen, een boek schrijven en een boom planten. Laat ik die Drievuldigheid maar onmiddellijk in ’s mensennaam vertolken: zij wassen, zij krassen en zij plassen. Zij fotokopiëren zichzelf op gemiddeld 2,3 exemplaren, zij schieten voortdurend woorden te kort, zij wringen hun lulletje – dat werkinstrument van hun stamboom – tegen boomstammen uit.

Wij, herten, de kopstukken aan zovele muren en wanden, worden door dat *herrenvolk* als kapstukken behandeld. Eigenlijk zijn het, in vergelijking met ons, kopstukken: lijfeigenen. Van mij kun je dat alleszins niet beweren. Vlees, vet, merg, bloed, zweet, kak, pis: dat is wat de mens is. Een Steak Pretentie. De ergste zijn die met een groen hoedje op hun kop en een pluimpje erbovenop. De gevederde vrienden, jodelahitee!

Af en toe komt hier zo'n exemplaar in De Groene Jager binnen. Hij is zo vreselijk anoniem, plusminus en onbekend, dat hij de vzw Trilschade heeft opgericht om toch maar even in het Staatsblad en de kranten te kunnen staan. Zijn vzw Trilschade telt een viertal misnoegde minkukels die in de omgeving van een spoorweg of een verkeersbult wonen. Zij ijveren voor vergoedingen voor trilschade aan hun huizen toegebracht door voorbijrijdende treinen en auto's. Deze voorzitter van deze tril-vzw draagt dus constant zo'n zweterig pluimhoedje op zijn schedel. Tiens: De Groene Jager ligt hier ook vlak bij een afgedankt station waar per uur zo'n twaalf treinen heen en weer voorbij denderen. Maar trillen doet de voorzitter daardoor nooit. Nee: hij trilt alleen van opwinding als hij het heeft over de trilschade bij hem thuis. Als zijn trilkompanen – met toestemming van hun trillende echtgenotes – hier samenkomen, dan maak ik een thriller mee waarin ze zelfs niet eens de hoofdpersonages spelen. Als er na verloop van pinten namelijk al iets gaat trillen in hun ogen, dan zijn het wel...

Nou, heb ik u al verteld dat bazin Mireille over twee prachtige vooruitzichten beschikt? Ze durft er wel eens mee in te pakken, als u begrijpt wat ik bedoel. Niks fraaiers dan zo'n stel waarmee net niet uitgepakt wordt. De ogen van die trilbeschadigde vzw'ers krijgen dan steeltjes, en auto's en treinen worden dan pikdorsers. Als u alweer begrijpt wat ik bedoel. Gelukkig voor Mireille dragen die geil-aards geen gewei op hun kop, of ze rijten haar aan flarden. Het zijn hoogstens hoorndragers. Geen familie. Op vrijdagen vluchten ze het café in, om uit te stellen waar ze niet goed in zijn: de verplichte wekelijkse streling van de linkerborst van hun vrouw. Na enkele pinten zien ze dat dan wel weer even zitten; na nog meer pinten weten ze niet meer welke borst in aanmerking komt. En van wie. Nou, allicht schuilen er ook homo's tussen, zoals bij ons, herten. Filatelie, anglofilie, necrofilie, homofilie: breed is het gedachtegoed van deze homo sapiens.

Verhuppeltjes, nu ik het over de homo sapiens heb: de allereerste winnaar van de Olympische Spelen was een kok. De cirkel is weer rond. Ik heb iets met koks. Nee: ik heb niéts met koks. Bijna niets meer. Alleen mijn kop, god betere het. Met mijn edel lijf gaan de koks lopen. En ik woon in De Groene Jager, *of all places*. Mireille kijkt me wel eens aan. Ik zie dan rode bessen in haar ogen. Ik weet het:

ik geef haar een kerstgevoel. Naast hondstrouw, kiplekker en poeslief, heb je ook hertroerend. Ik hoor thuis zowel in een bos als op een bord. *It's all in the mind, but beware of the body.* Ik sta voor zachtheid, weet u wel. Wie kan met een geweer in de hand mijn ogen langer dan vijf seconden weerstaan? *Deerhunters* zijn vaak ook doetjes.

Nou, ik apprecieer het ten zeerste dat u even herthorig bent geweest. U was een fijn publiek. Zie: de lucht heeft soms de blauwachtige kleur van wintermelk; soms hangt hij als een muisgrijze zakdoek vol met goddelijk snot klaar om los te barsten. Veel meer variatie steekt er niet in, van hieruit gezien. Het kan eender welk seizoen zijn. Ik weet het niet meer. Ik heb het niet bij kunnen houden. Meer weerpraatjes heb ik niet. Ah, iedereen is weg. Eindelijk weer alleen. Er is werk aan de winkel. Ondertussen hang ik, geheel de uwe, nou, ten minste toch de kop, het geweide hert: Rudy.